This question paper contains 2 printed pages]

LV-16-2023

FACULTY OF COMMERCE

M.Com. (Third Semester) EXAMINATION NOVEMBER/DECEMBER, 2023

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

Paper-I

(Monday, 11-12-2023)

Time: 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—75

- N.B. := (i) Attempt all questions.
  - (ii) All questions carry equal marks.
  - (i) **सर्व** प्रश्न आवश्यक आहे.
  - (ii) **सर्व** प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- Define Human Resource Management. Explain its scope in detail.
  मानव संसाधन व्यवस्थापन म्हणजे काय ? त्याची तपशीलवार व्याप्ती लिहा.
- 2. Define Human Resource Planning. Explain need of HRP in detail. 15 मानव संसाधन नियोजन म्हणजे काय ? HRP ची गरज सविस्तर विशद करा.

Or/किंवा

Explain in detail human resource demand and supply forecasting. मानवी संसाधनाची मागणी आणि पुरवठा अंदाज सविस्तर विशद करा.

3. Explain importance of Training and development. 15 प्रशिक्षण आणि विकासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT (2) LV—16—2023

Or/किंवा

What is Recruitment? Write various sources of recruitment.

भरती म्हणजे काय ? भरतीचे विविध स्रोत लिहा

4. What is Performance Appraisal? Explain the importance of performance appraisal.

कामगिरी मुल्यांकन म्हणजे काय ? कामगिरी मुल्यांकनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Or/किंवा

What is Compensation Management? Explain the components of employee compensation.

भरपाई व्यवस्थापन म्हणजे काय ? कर्मचारी भरपाईचे घटक स्पष्ट करा.

5. Write short notes on (any two):

15

- (1) Role of H.R. Manager
- (2) Training Administration
- (3) Methods of Performance Management System
- (4) Employee Incentive Schemes.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन):

- (1) मानव संसाधन व्यवस्थापकाची भूमिका
- (2) प्रशिक्षण व्यवस्थापन
- (3) कामगिरी व्यवस्थापन प्रणालीचे प्रकार
- (4) ्रिकर्मचारी प्रोत्साहन योजनाः